

ved, hvad jeg tidligere har sagt, at det Æneste, jeg kan tillægge nogen Betydning af det, den ærede Rigsdagsmand htrede, er, at der manglede i selve Lovforslaget en bestemt Udtalelse om Anvendelsen af de omtalte Midler til den høiere Underviisning, men herom har jeg allerede bemærket, at jeg har givet Regjeringen Anledning til at udtale sig i den Retning, og for mig har Grunden til ikke at stille et bestemt Forslag i saa Henseende været den, at jeg ikke troede mig istand til, som Regjeringen, at oversee Sagen saaledes, at jeg kunde gjøre det rette Forslag om, i hvilket Forhold Summen skulde anvendes deels til den lærde og deels til den reale Underviisning; jeg meente, at dette var en Sag, Regjeringen burde tage i sin Haand, og jeg erklærede udtrykkelig i mit første Foredrag, at jeg var tilbøjelig til at støtte et saadant Forslag fra Regjeringens Side.

Klein: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har Ordet.

Klein: Jeg ønskede kun, som jeg tillod mig før at udtale, at der skulde komme en Mening, modsat de ærede Forslagsstilleres, til orde her i Salen. Jeg kan saa meget mindre i dette Øieblik føle mig opfordret til at fortsætte Diskussionen, som jeg ikke anseer det nødvendigt at imødegaae den ærede Forslagsstiller. Jeg vil overlade det til ham at have den stolte Bevidsthed, at Alt, hvad jeg har httret, er aldeles forkeert og fuldt af historiske Urigtigheder, medens det, han ansførte, er soleklart og rigtigt.

C. B. Nimestad: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har Ordet for en kort Bemærkning.

C. B. Nimestad: Det skal ikke overlades til min Bevidsthed, det er en Misforstaaelse af den ærede Rigsdagsmand, men det skal overlades til den historiske Dom, som staaer over

baade hans og min Bevidsthed. Jeg tog Ordet nærmest for at tilbagevise den ærede Rigsdagsmand, naar han vilde tillægge mig Motiver, som han var uberettiget til at tillægge mig.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Det vilde vistnok være urigtigt, om jeg lod Lovforslaget komme til anden Behandling, uden at have udtalt et Æneste Ord derom. Tværtimod, der kunde være saa meget at sige, at jeg vel kunde bruge en langt længere Tid dertil, end Omstændighederne og Stemningen opfordre mig til. Jeg kan ikke, og det beder jeg Thinget vel at fastholde, ved dette enkelte Lovforslag see bort fra det almindelige Princip, som berøres ved Forslaget om denne ene Skoles Neblæggelse paa den foreslaaede Maade. Jeg finder, at dersom man med Hensyn til en af de lærde Skoler vedtager, at den skal neblægges, fordi den er bleven overflødig ved de private Skoler, saa stempler man derved alle Statens lærde Skoler som Hjelpeanstalter, der kun staae saa længe, som de ere fornødne i de Øyer, hvor de findes; men de staae som provisorer, der er paa dem sat Neblæggelsens Stempel, saasnart den private Industri har etableret sig ved Siden af dem og gjort dem undværlige. Hvis dette er Hensigten, da maa man være sig bevidst, at man derved indfører en indgribende Forandring, ikke blot i Statens Stilling til Underviisningen, men ogsaa i de Udsigter og Forhaabninger, der knytte sig til denne Virksomheds fremtidige Udvikling og Vedligeholdelse. Det er ubestribt let beviseligt, at selve de store og fortrinlige private lærde Skoler for en stor Deel, ja væsentlig, skulde den offentlige Underviisnings-Ordnings de Midler, hvorved de blive til det, de ere. Var der ikke Udsigt til, at en Lærerstand kunde danne sig med Haab om Forsørgelse i sin Alderdom, vilde visstnok ikke saa mange unge, talenfulde Mænd underkaste sig den Forberedelse, som fører til Skolevirksomheden, thi naar det med Rette er sagt og aldrig skal nægtes, at de nuværende fortrinlige private lærde Skoler ligesom danne de tilkommende Lærere for de offentlige Skoler, saa vil jeg dog dertil bemærke, at disse unge Mænd netop ikke saaledes vilde uddanne sig til fortrinlige Lærere,